

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računom naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 48.

V Ptuj, v nedeljo dne 2. decembra 1917

XVIII. letnik

Za nerazrušljivo Avstrijo

Cesarska vlada proti raztrganju Avstrije. — Nove zmage proti Italiji. — Ruski socialisti ponujajo premirje. — Nemci odbili orjaške napade Francozov in Angležev.

Cesarski minister avstrijski je izjavil v svojem zadnjem govoru v državni zbornici, da mora biti naša ljubljena Avstrija nerazrušljiva in nerazkosana. S tem je nastopil kot zaupnik junškega našega cesarja v prvi vrsti proti veleizdajalskemu stremeljenju tistih rogoviležev, ki so naši domovini in našim vojakom v tej svetovni vojni toliko škodovali in s svojim fanatizmom hoteli spodgrebsti vpliv ter silo naše monarhije. Gre se tukaj v prvi vrsti za vedno nesramnejše nastopivše Čehe radikalne barve, ki so od začetka pa do danes igrali sramotno vlogo. Gre se pa tudi za one prepapete agitatorje, ki hočejo na razvalinah Avstrije uresničiti svojo „jugoslovansko“ državo, ki se bratijo z morilci prejšnjega našega prestolonaslednika, ki pljujejo na domovino in katoliško vero, samo da bi izražali svojo podplačano strast zoper nemštvo... Cesarski minister je te hujskače z mirnimi a resnimi besedami obsodil in jim povedal, da zanje žito še ni dozorelo. Avstrija ostane nerazbita, nerazkosana! To je volja presvitlega našega cesarja Karla, izražena po svojem zaupniku. In vsa nadaljna hujskarija je naravnost nevarna za državo.

V ostalem smo z našimi zvestimi zavezniki v preteklem tednu nadaljevali svojo zmagovito pot proti izdajalski Italiji. Prava kazen božja je to za Efijska, ki nas je hotel kot krivoprišežnik zahrbtno z bodalom umoriti. Prav posebno nas pri temu veseli, da so se ravno junaki iz planinskih dežel, graški strelci, Zgornje-Avstriji in tirolski lovci posebno odlikovali. Mi na jugu smo poštena opora mile naše Avstrije!

Medtem so Angleži in Francozi vporabili vse svoje moči, da bi nemško stražo na zapadu predrl in si odprli pot v Nemčijo. Ali proti napadu sovražnih milijonov so stale nemške armade kakor jeklena stena, hrabre in nepremagljive. To nam je novo znamenje, da ne bodemo od celega sveta sovražnikov premagani, ako stojimo v zvesti zvezi z Nemčijo.

Na Ruskem so za sedaj najradikalnejši socialisti nad vsemi drugimi strankami zmagali. Upati je, da bodejo imeli dovolj moči, premagati svoje notranje nasprotnike in potem tudi ni izključeno, da se doseže kmalu poseben mir z Rusijo.

Na vseh črtah stojimo torej dobro. Zato pa je prva naša dolžnost, da vzdržujemo sloglo v Avstro-Ogrski sami. Kdor v tem preresnem času sloglo ruši, ta je

veleizdajalec, pa naj se potem še tako lepo zavija v patrijotični plašč. Danes se gre za obstoj Avstrije, — za tega so naši junaki žrtvovali svojo kri, ta nam mora biti vodilo in cilj!

Zopet naprej v gorovju!

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 22. novembra. Uradno se danes razglša:

Zapadno od Monta Meletta bili so italijanski napadi s protisunkom odbiti. — Med Brento in Piave vzeli so v naskoku cesarski strelci od 1. regimenta in Würtembergci Monte Fontana secca ter Monte Spinuccia. Na Fontani secca smo 200 alpincev vjeli.

Šef generalštaba.

Bitka pri Cambraiu.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 22. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Bitka južno-zapadno od Cambraia traja naprej. Z ogromno vporabo pancerskih avtomobilov in infanterije ter z napadi svoje kavaljerije hotel je sovražnik predreti; ni se mu posrečilo. Pač je zamogel čez naše prednje črte nezatno na ozemlju pridobiti; večjih uspehov pa ni zamogel doseči. Od naše artiljerije in strojnih pušk učinkujoče prijete zveze zadeli je proti-sunek naše hrabre infanterije. Na zapadnem bregu Schelde virgla je sovražnik na Anneux in Fontaine, na vzhodnem bregu v njegove izhodne postojanke južno od Rumilly nazaj. Pred in za našimi črtami ležijo, na celo bojišče razdeljeni, ostanki razstreljenih pancerskih avtomobilov. Na njih uničenju imajo tudi naši letalci in avtomobilski topovi odlični delež. Z nastopom teme je bojovno delovanje na bojišču ponehalo. Južno od Vendhuile sovražnik svojih napadov ni ponovil. En močni francoski oddelek vdrl je na južni fronti od St. Quentin v našo prvo črto; v protisunku bil je vun vržen. — V zvezi z angleškim napadom je tudi Francoz med Craonne in Berry-au-Bac z močnimi sunki proti našim postojankam pričel. Ljuti ognjeni boj, ki je trajal od ranega jutra skozi celi dan, jih je pričel. Severno-vzhodno od La-Ville-

au-Bois ostalo je eno francosko gnezdo. V ostalih oddelkih smo sovražnika v ognju, tam kjer je vdrl, pa v bližinskem boju zavrnil. Lastna podjetja so imela uspeh in so nam prinesla vjete.

Italijanska fronta. Tirolski cesarski lovci in naše čete vzeli so v naskoku viške Monta Fontana secca in Monta Spinuccia.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Uspehi med Piavo in Brento.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 23. novembra. Uradno se danes razglša:

Ob spodnji Piavi ostal je položaj nespremenjen. Med Piavo in Brento potekajo boji ugodno. Na visoki planoti od „Sedmih občin“ povzročili so uspešni sunki naših čet na sovražni strani veliko število z največjo ljutostjo peljanih protinapadov, ki so bili deloma z ognjem, deloma v bližinskem boju zavrneni. Italijani so izgubili več tisoč vjetih.

Šef generalštaba.

Angleški napad pri Cambraiu ponesrečen.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 23. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojišču južno-zapadno od Cambraia bila sta Moeuvres in Fontaine središča večrajšnega boja. Moeuvres in zapadne postojanke napadel je nasprotnik večkrat. Male začetne uspehe smo s protisunki popravili. Na obeh straneh od Fontaine in iz Fontaine samega peljal je Anglež močne sile proti našim črtam. Prišlo je do ljutih bližinskih bojev, v katerih je sovražnik podlegel. Naša infanterija virgla ga je nazaj in je zavzela vas Fontaine. Gozd od La Folie bil je od sovražnika izčiščen. Proti Rumilly, Bouteure in Vendhuile naperjeni angleški napadi so se pod bogatimi izgubami razbili. Od ranega jutra sem so se pričeli na južnem robu Moeuvresa novi boji.

Italijanska fronta. V gorovju med Brento in Piave za nas ugodno napredujoči boji.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Italijanski protinapadi.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 24. novembra. Uradno se danes razglša:

Med Piavo in Brento, ter v „Sedmih občinah“ vodil je sovražnik včeraj

zopet močne sile k protinapadu. Vsi napadi so se razbili pod težkimi sovražnimi izgubami. Šef generalštaba.

Tretja bitka pri Cambraiu.

Nemško uradno poročilo od sobote.

(K.-B.) Berlin, 24. novembra. (W.-B.) Iz glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri povišanemu artiljerijskemu delovanju v Flandriji menjajoči se ogenj največje ljutosti z mirnim uničevalnim ognjem med Boelinge na Staaden in od Yperna v Roulers vodečimi progami. Južno-zapadno od Cambraia iskal je Anglež nanovo odločitev. Ojstri ognjeni boj na fronti od Queanta do Bauteux uvedel je bitko. Močni napad na Juchy se je razbil pred vasjo. Meuvres se je v ljuti borbi proti večkratnim navalom branilo. Posebno silen je bil proti Bourlonu, Fontaine in La Folie peljani sunek. Tesnemu valovju pancerskih avtomobilov sledila je v tesnih vrstah infanterija. Njena moč se je razbila ob junaškem pogumu naših čet in pod uničevalnim učinkom naše artiljerije. Pod težkimi žrtvami polagoma proti Bourlonu na ozemlju pridobivajočega sovražnika zadel je protinapad v naskoku izkušenih čet; vrgle so ga iz vasi in gozda Bourlon zopet vun. V večkratnem brezuspešnem navalu proti Fontainu in gozdu od La Foline vpešal je sovražnik svoje sile. Ista četa, ki je prejšnji dan pri zavzetju vasi svoj krasni napadalni pogum dokazala, se je bila včeraj istotako vztrajno in hrabro v odporu. 30 edino pred Fontainom ležečih razstreljenih sovražnih pancerskih avtomobilov daje sliko o velikosti sovražnih sil. Močni ogenj je v posameznih vojnih oddelkih tudi ponoči naprej trajal. Naš artiljerijski učinek zadržal je ponočne sunke proti Rucmilnim in južno-vzhodno od Masuieresa. Armada nemškega prestolonaslednika. Na mnogih krajih fronte povišano delovanje Francozov. — Od 20. t. m. sem izgubil je naš nasprotnik v zračnem boju in po odpornem ognju 27 letal.

Makedonska fronta. Ogenj se je med jezerom Prespa in Monastirom ter ob Cerni oživel.

Italijanska fronta. Zapadno od Brente ter med Brento in Piavo izjavili so se italijanski napadi.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zopet laški protinapadi.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 25. novembra. Uradno se danes razglašča:

Italijansko bojišče. Italijanski napadi na obeh straneh Brente in proti dne 22. t. m. od graškega strelskega regimenta št. 3 zavzetemu Montu Pertica razbili so se ob naši črti. Šef generalštaba.

Nemške zmage na zapadu.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 25. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji povišal se je artiljerijski boj popoldne med gozdom Houthoult in Zandvoorde do velike sile. En angleški sunek ob cesti Ypern-Menin se je izjavil. — Na bojišču južno-zapadno od Cambraia izvršili so se ljuti, ali le krajevno omejeni boji. Proti Juchy vporabil je Anglež močne sile za nove napade. Štirikrat je močno infanterijsko valovje proti našim postojankam naskočilo. Njih izgube so bile posebno težke. V protisunku pridobile so naše

čete več sto metrov naprej na prostoru. Po ljutem ognjenem učinku napadel je sovražnik zvečer vas in gozd Bourlan. Pod varstvom meglenege valovja prodril je do vasi. Naše s protisunkom pričrse čete vrgle so v ljutem ponočnem boju sovražnika v njegove izhodne postojanke nazaj, medtem ko so druge naše čete ob robu gozda vsak sovražni naval izjavile. Po ponestečenju nekega jutranjega napada na Bonteux izvršili so se tam popoldne le slabejši delni napadi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Delovanja Francozov je ostalo skoraj na vsej fronti živahno. Močnejši poizvedovalni oddelki so tipali proti našim črtam. Boj artiljerije in minkskih metalcev se je zlasti na vzhodnem obrežju Maase povišal. Naše naskočne čete so pripeljale od posrečenih podjetij zapadno od Beaumonta veliko število vjetih. — Armada vojvode Albrechta. Vzhodno od Saint Mihiela in zlasti v Sundgau pomnoženi ogenj artiljerije in min. V gozdu od Apremonta in pri Ammerzweilerju bili so močnejši francoski sunki zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Italijanski napadi na obeh straneh doline Brente in proti Montu Pertica so se razbili pred našimi črtami.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Nadaljno prodiranje ob Brenti.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 26. novembra. Uradno se danes razglašča:

V dolini Brente in v gorovju vzhodno od nje so nam boji zadnjih dnij nadaljni dobiček na ozemlju prinesli. Protinapadi sovražnika ostali so brezuspešni.

Šef generalštaba.

Angleški in francoski napadi.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 26. novembra. (W.-B.) Uradno se razglašča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji le časovno med Poelcapellom in Gheluveltom povišano ognjeno delovanje. Boji v prednjem polju potekli so za nas uspešno in so nam prinesli vjete. Severno-vzhodno od Paschendaele izjavil se je sunek nekega angleškega batajlon. — Na bojišču južno-zapadno od Cambraia ponovil je sovražnik trdovratno svoje napade na Juchy. Naše čete so tudi včeraj sovražnika popolnoma zavrnile. Naš uničevalni ogenj vdaril je v sovražna nabiranja čet in v pripravljena stališča mnogoštevilnih pancerskih avtomobilov južno od Graincourta. Slabjša infanterija sunila je proti Bourlonu; bila je nazaj vržena. Iz zadnjih bojev pri Bourlonu za našimi črtami ostala angleška gnezda bila so v krvavem bližinskem boju izpraznjena. Vjeli smo 8 oficirjev, več kot 300 mož, in zaplenili 20 strojnih pušk. — Na južno-zapadnem robu gozda od Bourlon in zapadno od Fontaina prinesli so nam ponočni, jako ljuti boji z ročnimi granatami zaželjeni dobiček na ozemlju. Severno od Banteur napadel je sovražnik po ljutemu bobenskemu ognju; bil je zavrnjen. En angleški sunek vzhodno od Fiecourta se je razbil pred našimi obrambami. — Armada nemškega prestolonaslednika. Po najmočnejšemu povišanju ognja napadel je Francoz v 4 km širokosti med Samogneux in Beaumontom. Njegovi prvi napadalni valovi, razpršeni od našega artiljerijskega in infanterijskega ognja, umaknili so se nazaj v svoje izhodne postojanke. Večkratni naval nanovo vporabljenih sil se je razbil v naši odporni coni. Vjelo se

je veliko število turkozov, cuavov in drugih Francozov. Močni ogenj se je razširil od bojišča tudi na sosedne oddelke in je imel zlasti na obeh straneh Ornesa čez dan veliko silo. — Infanterijski, bojni in lovski talci posegli so vkljub ljutemu viharju in dežju uspešno v boj in so podpirali na bojišču pri Cambraiu ter ob Maasi nemurno vodstvo in čete.

Italijansko bojišče. V krajevnih pogorskih bojih dosegle so naše čete uspehe in so jih obdržale proti laškim protinapadom.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Junaštva naših alpskih čet.

Avstrijsko uradno poročilo od torška.

K.-B. Dunaj, 27. novembra. Uradno se danes razglašča:

Italijanska fronta. Položaj je ostal včeraj nespremenjen. V bojih zadnjih desetih dneh so se alpske čete generala Kraussa zopet z največjo vztrajnostjo in hrabrostjo borile. Ako je graški strelski regiment v borbi za Monte Pertica zopet svoji preteklosti vredne čine izvršil, našli so Zgornji Avstrijci od infanterije št. 14 ter oddelki tirolskih lovcev pri Il Termine in San Marinu v bitki ob Brenti priliko, da vežejo novo slavo na svoje zastave. — Dne 23. novembra je hauptman Brumowsky v zračnem boju svojega 25. nasprotnika premagal.

Šef generalštaba.

Angleži in Francozi nazaj vrženi.

Nemško uradno poročilo od torška.

K.-B. Berlin, 27. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji je artiljerijsko delovanje med gozdom Houthoult in Zandvoorde popoldne zopet veliko ljutost zavzelo. V posameznih oddelkih bojišča južno-zapadno od Cambraia čez dan močni ognjeni boji. Pod varstvom teme pripravljena angleška infanterija napadla je zvečer vas in gozd Bourlan; v težkem bližinskem boju bila je nazaj vržena. Delovanje v prednjem polju ostalo je na vsej bojni fronti živahno. — Armada nemškega prestolonaslednika. Severno od Prunaya bil je en francoski sunek v jarkinem boju zavrnjen. Na vzhodnem bregu Maase je bilo bojno delovanje čez dan zmerno. Zvečer se je ogenj povišal. — Armada vojvode Albrechta. Ob visočini Combres in med St. Mihaelom ter Ponta-Moussonom se je ogenj časovno oživel.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Štajerski strelci iz Gradca ob Brenti.

K.-B. Dunaj, 25. novembra. Iz vojnogotiskovnega stana se danes razglašča:

Vzhodno doline Brente na obvladujočih visočinskih hrbtih okoli Monta Crippa so graški strelci izkušenih pogorskih čet generala Kraussa goru Monte Partico v naskoku zavzeli. Opetovani, s posebno trdovratnostjo pričeti protinapadi italijanske obrambe ji niso prinesli nobenega uspeha in so se pod krvavimi žrtvami razbili. Tudi na ostalih visočinah doline Brente so se vsi, proti prodiranju naših čet naperjeni napadi nasprotnika gladko zavrnili.

Uspehi v Albaniji.

K.-B. Dunaj, 25. novembra. Iz vojnogotiskovnega stana se danes razglašča:

V Albaniji napadli so v noči od 22. na 23. t. m. avstro-ogrski oddelki, okrepani.

s prostovoljci, sovražne postojanke na zapadnem bregu Pozuma, južno-vzhodno od Berata, z uspehom. V poizvedovalne namene naprej potisnjeni oddelki vdrl so do visočin vzhodno od Trepeli.

Vojna na morju.

Potopljeno!

W.B. Berlin, 22. novembra. Ob angleškem zapadnem obrežju je eden naših podmorskih čolnov zopet 12.000 brutto-register-ton potopil.

Oktoberski plen podmorskih čolnov.

W.B. Berlin, 22. novembra. V mesecu oktobru se je vsled vojnih odredb osrednjih sil sknupo 674.000 brutto-register-ton za naše sovražnike rabljivega prostora na trgovinskih ladjah potopilo. S tem se po višajo dosedanj uspehi neomejene vojne podmorskih čolnov na 7.649.000 brutto-register-ton. Šef admiralnega štaba mornarice.

(Op. ur. Od začetka poojstrene vojne podmorskih čolnov bilo je potopljenih: februar 781.500, marec 886.000, maj 869.000, junij 1.016.000, julij 811.000, avgust 808.000, september 672.000, oktober 674.000 tón. ladjinega prostora. Oktoberski plen je vključeval vedno manjšega ladjinega prostora za 2000 ton višji nego oni prejšnjega meseca. To je dokaz, da napreduje zmagovito odločilni podmorski čoln!

Novi uspehi.

W.B. Berlin, 23. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Severnem morju dali so 3 parnike in eno jadernico. Eden parnikov je bil iz spremstva sestreljen in je imel municijo naloženo. — Eden nemških podmorskih čolnov je imel dne 30. oktobra v bližini angleškega vzhodnega obrežja boj z angleško pastjo za podmorske čolne v obliki železne velike ladje z enim motorjem. Ladja je bila dvakrat zadeta.

30.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 24. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju: 8 parnikov, 2 ladji na jadre z okroglo 30.000 brutto-register-tonami. Na vožnji v Egipt bilo je več transportnih ladij z vojnim orožjem za angleško fronto v Palestini iz močno zavarovanega spremstva sestreljenih. Med njimi se je nahajal oboroženi ameriški parnik „Villemer“ (2677 ton) s 5500 tonami pšenice na poti v Italijo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

12.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 26. novembra. Vsled delovanja nemških podmorskih čolnov se je v zatvornem okolišju okrog Anglije zopet 12.000 brutto-register-ton potopilo. Med potopljenimi ladjami se nahaja en oboroženi parnik od 6000 ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 27. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču: 20.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajala sta se dva velika, globoko naložena parnika, od katerih je bil eden z municijo naložen.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Grda nevhvaležnost.

V tako krasni in zmagoviti vojni proti izdajalski Italiji se je šlo večidel le za slovenske dežele, ki jih je hotel požrešni Lah pod svojo efialtsko krono spraviti. Borili so se v teh zmagovitih bitkah slovenski in nemški ter drugi vojaki naše Avstrije in zveste Nemčije. Vsi so storili

svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost. Vsi so bili tudi enakomerno od cesarja in v uradnih poročilih pohvaljeni. Sredi v tej orjaški borbi za čast in bodočnost Avstrije, ki je pa obenem tudi borba za bodočnost slovenskih dežel, si upajo prvaški listi z najgršim lopovstvom zastrupljati svojo javnost in hujskati proti nemštvu ter nemškemu vojaštvu. To je tako grda nevhvaležnost, da bi se jo niti od teh listov ne pričakovalo. Tako čitamo v zadnjem „Slov. gospodarju“:

„Slovenci na fronto, Nemci pa stražijo Ruse. Celovškemu „Miru“ (glasilu pomiloščenega Grafenauerja! Op. ur.) se poroča iz Spodnje Koroške: Samo nemške stražnike nastavljajo pri nas za vojne vjetnike, ki ne razumejo ne vjetnikov, ne domačega ljudstva, in vendar je nujno potrebno, da se morejo stražniki glede vjetnikov razgovoriti z domačim ljudstvom. Zdi se, kakor da se Nemci ravnaajo po pravilu: Pojdite Slovenci na fronto, mi pa bomo že doma opravili. Po vojski pa se bodo mogočno bili na prsi in se hvalili: Kaj vi, mi smo junaki, mi smo zmagali! Tudi na Slov. Štajerskem se nastavljajo na mnogih krajih samo nemški stražniki za vjete.“

V teh vrsticah se sumniči domovini in cesarju zveste nemške vojake, kakor da bi na švindlerski način ostali v zaledju, medtem ko morajo edino slovenski vojaki svojo kri prelivati. To sumničenje v sedanjem času, ko se borimo rama ob rami v krvavih bitkah za obstoj domovine, ni samo podlost, marveč je tudi nevarno za patrijotično čustvo onih vojakov, ki se še niso prodali srbofilskim in rusofilskim banditom. Zato se ne čudimo več nad lopovstvom prvaških listov, marveč le nad potrpežljivostjo naših oblasti!

Nesramni farški hujškač.

„Reichenberger Zeitung“ poroča, da je imel češki poslanec in duhovnik Izidor Zahradnik pred kratkim zborovanje, na katerem je m. dr. dejal: „Kmetje, ako imate žitje, skrbite najprve za se in za svoje sorodnike; ako pride komisijonar, pokažite mu vrata. Proč z vlado! Mi hočemo čisto češko državo! Ako bi se nas izzivalo, bode tekla kri... In ako bi me hoteli moji cerkveni predpostavljeni vstaviti, potem jim vržem svojo duhovniško obleko pred noge...“

Tak je politikujoči far! Zato smo bili vedno proti temu, da bi se politiko v cerkev spravljalo. Politični duhovnik nima nobenega srca za domovino, nobene vesti napram sv. Očetu in katoliški veri! Ljubše mu je veleizdajstvo, kakor pa duhovniška obleka, ki jo grozi od sebe vreči kakor umazano cunjjo... Take politične duhovnike imamo i pri nas!

Kristusovi namestniki?

Češki poslanec pater Zahradnik, po poklicu rimsko-katoliški duhovnik, imel je pred kratkim v državni zbornici prav nesramni hujškajoči govor zoper avstrijsko državo. Eden krščansko-socialnih poslancev ga je vprašal, je-li se ne sramuje kot katoliški duhovnik tako govoriti. Ali kako je mož v duhovniški obleki odgovoril? Pod viharim odobravanjem Čehov je rekel: „Bil sem kot Čeh rojen in pozneje šele sem postal katoličan.“ — Taki nazorji se pojavljajo tudi v naših krajih; saj je vendar „Slovenec“ svoj čas pisal, da mu je pravoslavni Srb ljubši nego katoliški Albanec. In ljudje take vrste se upajo danes še nam naprednjakom očitati „brezverstvo“, ti ljudje se upajo božjo hišo v svojo politično gonjo zlorabljati! Ni čuda, ako pri takih razmerah res katoliška vera „peša“...

Kakšne može so volili Čehi v delegacijo?

Pri volitvi v avstrijsko delegacijo dne 13. novembra izvolili so Čehi sledeče svoje zastopnike: dr. Körner, zastopnik pomiloščenega veleizdajalca dr. Kramarja; Klofač, ki se je le zaradi pomiloščenja zamogel umakniti kaznovanju zaradi veleizdaje in vohunstva v prid Srbiji; Striberny, znani za-

grizeni sodrug Klofača; pater Zahradnik, vsled svojih napadov na papeža znani češki duhovniški hujškač; Stanek, vodja agrarne stranke, ki se bori proti vojni s prikrievanjem žetnih zalog; dr. Stransky, največji hujškač proti državi; Habermann, agitator proti vojaštvu; Tomašek, iste stranke pristaša ter Udrzal. — Ze ta imena nam povejo, kakšno stališče hočejo Čehi v delegaciji zastopati: protiaavstrijsko, veleizdajalsko stališče! In s temi ljudmi gredo i slovenski poslanci...

Veleizdajalci.

V avstrijskem in ogrskem državnem zboru so se odkrili naravnost gorostasni in vnebovpijoči slučaji. Z dokazi podprto se je očitalo posameznim češkim vojaškim oddelkom, da so svojo avstrijsko domovino izdali. Ni se šlo samo za znane dogodke v prvi karpatski vojni, tudi ne za gotove slučajje ob Sočini fronti, marveč za veleizdajstvo med našimi mornarji. Najhujši slučaj je ta-le: Češki mornarji na nekem avstrijskem torpednem čolnu so zvezali svoje oficirje, odpluli čez Jadransko morje, se vdali Lahu in mu izročili torpedni čoln. To je tako strahoviti zločin, da bi ga človek nikdar ne pričakoval. Češko in z njim vso vseloslovansko rogoviljenje je postalo s tem nevarnost za Avstrijo. „Leipz. Nachr.“ pišejo o temu: „Češki vojak izdal je Italijanom začetek majske ofenzive 1916. l. Čeh je bil tisti vojak, ki je kot prvi bil da italijanskem bojišču zaradi veleizdaje ustreljen in večina dezertterjev so bili Čehi.“ List konča svoj članek tako-le: „Govor teh dejstev je tako jasan, da morajo svetovalci cesarja Karla, ki so poštene njegove namene na pot potrpežljivosti obrnili, danes izpoznati, da mora nadaljevanje te politike do razpusta voditi. Spremeniti mora ta položaj edino močna roka, ki združi vse sile, katere hočejo avstro-ogrsko monarhijo.“

Ali veleizdajalce zadene tudi za sluzena kazen. V tem oziru piše „Frankf. Ztg.“: „Nezvestoba zadene marsikdaj tudi lastnega gospoda. Tako so češki oficirji kot dezertterji Italijanom izdali, da je dospel na južni Tirol bavarski alpski kor. Italijani so vsled tega mislili, da se bode od tam prvi sunek izvršil. Vsled tega je Cadorna tam svoje čete nakopičil. Drugi češki oficirji so italijanske čete k neki slabotni postojanki Avstrije v Južnem Tirolu peljali, ki pa je bila medtem ojačena, brez da bi napadali o temu kaj vedeli. Italijani so v obeh slučajih te češke oficirje, ki so jih zapeljali, ustrelili. Ednake plodove je rodilo izdajstvo ob Sočini fronti. Tam so češki dezertterji sovražniku naznanili, da je ofenziva, kakor se je to začetno res nameravalo, določena za 19. oktobra. Gotovi vzroki so prisilili za odmor, ki so ga alarmirane italijanske čete pred Tolminom v stalni pripravljenosti, do smrti trudne, v polsupanju morale prenesti. To pot so izdajalci svoji usodi ušli. Pobegnili so z italijansko armado.“

Tako čaka vsacega izdajalca kroglja ali strik — smrt Judeža... Slovenci se niso pustili v tako veleizdajajo zapeljati. Čeprav je slovenski poslanec dr. Gregorin v Italijo dezertiral, čeprav so „jugoslovanski“ hujškači skušali i to ljudstvo pokvariti, — slovenski vojak je ostal zvest Avstriji in cesarju. In zvest bode ostal tudi v bodoče, zvest rodni grudi, zvest svojemu vladarju! Veleizdajalci ne bodejo nikdar zmagali med slovenskim ljudstvom!

Katoliški škofje — izdajalci.

Čudna so pota božje previdnosti. Ko bi mi pred nekaj časom temu ali onemu katoliškemu škofu najmalenkostnejšo napako očitali, bi nas „katoliško“ (recte klerikalno) stovensko časopisje kar žive požrlo. Niti političnih kaplanov nismo smeli za ušesa prijeti; takoj se je ljudstvo na nas hujskalo, češ da smo „brezverci“. . . Zdaj pa so se časi spremenili in skoraj bo moral „Štajerc“ papeža in škofje braniti pred — klerikalnimi listi. Prvi dokaz: načelnik bivše vseloslovanske kle-

Maribor, 24. novembra. V tajni razpravi ste se imeli pred tukajšnje sodnije zagovarjati zaradi zločina proti kalečemu življenju 18 letna trgovska učenka Gizela Fretze in hebamka Mally. Šolarka Fretze je pustila po hebamki Mally že dvakrat posledice svoje ljubezni na prepovedani način odpraviti. Sodnija je obsodila Fretze na dva, hebamko pa na pet mesecev težke ječe.

Igranje z dinamitno patrono.

Maribor, 26. novembra. 52 letni Franc Vogrin, posestnik v Vrangji, dal je nekemu 9letnemu dekletu tri dinamitne patrone, katere je baje poleg železnice v Teznu našel. Eno teh patron dalo je dekletce 10-letnemu Francu Ptačnik, kateremu je pri igranju eksplodirala, ter ga tako težko na prsih in rokah ranila, da je nesrečen deček v bolnišnici umrl. Vogrin je bil vsled tega obtožen prestopka zoper varnost življenja in obsojen na tri tedne strogega zapora.

Rusija, revolucija in mirovna ponudba.

Na Ruskem je zmagala v zadnji revoluciji stranka Leninovih „boljševikov“, to je stranka najstrastnejših socialstov. Ta radikalna stranka je za sedaj premagala vse druge, zlasti pa od Angležev podplačane struje demagoga Kerenskega. Največ simpatij med ljudstvom si je ta stranka pač s tem pridobila, ker je takoj zahtevala premirje in začetek mirovnih pogajanj. Storila je to in morala je to storiti. Kajti rusko ljudstvo se je že davno naveličalo, hlapčevati tujcem in prelivati svojo kri za Angleže ter njih zaveznike. Rusko ljudstvo je izpoznalo, da ne more nikdar proti Avstro-Ogrski in Nemčiji zmagati. Zato in vsled svojih nezaslišanih krvavih in gospodarskih žrtev je prosila za premirje in hoče mirovna pogajanja. Prvo tozadevno poročilo prihaja iz angleškega vira in se glasi: „London, 22. novembra (Reuter): Brezlična ruska brzjavka javlja, da je vlada boljševikov vrhovnemu poveljniku naročila, naj se sovražnim poveljnikom približa s ponudbo premirja (Waffenstillstand), da se odprejo mirovna pogajanja.“ — To poročilo doslej še ni uradno, kajti od tega trenutka ni došla nobena ponudba ne na Dunaj in ne v Berlin. Vsekakor pa izraža to poročilo željo ruskega ljudstva, ki noče biti več vključeno v jarem naših sovražnikov, kateri so obenem sovražniki vsega človeštva.

Za Avstrijo in njene zaveznike bode imela ta ponudba šele tedaj veljavo, kadar bodejo boljševiki v resnici zmagali, to se pravi, kadar bodejo imeli tudi potrebno moč, da premagajo svoje nasprotnike na Ruskem samem in da zamorejo na tej podlagi v resnici sklepati premirje ter zapričeti mirovna pogajanja. To pa do danes še ni doseženo. Danes vlada na Ruskem še pravcata anarhija, vse vrè, vse divja, vse se valja v krvi, vse se trudi, da poveča zmešnjave. Ne pustimo se torej zapeljati od prevelikih nad.

Na vsak način pa smo mi in naši zavezniki, kakor so to avstrijska, nemška in zavezniške vlade opetovano naglašale, pripravljene, skleniti pošten mir, ki bode obenem jamstvo za vso bodočnost. Avstro-Ogrska in Nemčija niso pričeli te vojne, — končati jo pa hočejo na podlagi, ki bode za vedno možnost takega ogromnega preliivanja krvi odpravila.

* * *

Z Dunaja se piše s poučene strani: Predlog o premirju še ni došel ne k vrhovnemu poveljniku avstrijske in tudi ne nemške armade. O tej zadevi tudi ni nobenega drugega kakor Reuterjevo poročilo. Če bi Rusija kaj takega predlagala, bo vrhovni poveljnik v smislu izjav avstrijskih in nemških ministrov predlog razmotril v duhu spravljivi-

vosti mirno in objektivno. Ni skrbi, da bi se takim željam, če se nudi realni temelj pogajanjem, stavile kakršnekoli ovire. Poročilo je zelo verjetno, ker so po vseh poročilih boljševiki okrepili svojo moč in ker tvori v njih programu prvo točko, zahtevati, naj se privede do miru.

Mogoč je le eden vspeh končni vspeh!

7. vojno posojilo naj ga zapečati.

Nikdo naj ne odneha, postane mlačen

v zadnji uri! Naši junaki na fronti

nam nudijo sijajen vzgled najzvestej-

šega izpolnjevanja dolžnosti. Tako

naj tudi sedaj doma nikdo ne manj-

ka s svojim denarjem. S 7. vojnim

posojilom se mora priboriti zmaga v

gospodarskem boju!

☞ Potem je zagotovljen končni vspeh! ☞

Zato podpiši VII. vojno posojilo!

Za nerazrušljivost Avstrije.

Nekateri češki in jugoslovanski politiki skušajo že dalje časa, navdušeni od panslavistične gonje, razrušiti temelje ljubljene Avstrije. Tem je dal načelnik avstrijske vlade ministerski predsednik stvarni in krepki odgovor. Odgovor se glasi po uradnem poročilu iz državne zbornice tako-le:

Ministerski predsednik je na to odgovorjal na jugoslovansko in češko interpelacijo glede izjav ogrske ministerskega predsednika v budimpeštanskem parlamentu. Vitez Seidler je izjavil: Interpelacija poslanca Staneka in tovarišev govori o obljubah, ki da jih je dala avstrijska vlada ogrski vladi. Pač pa je on (vitez Seidler) označil ogrskemu ministerskemu predsedniku stališče avstrijske vlade napram državnopravnim vprašanjem. Bil je moralno obvezan, kajti v madžarski javnosti je nastala bojazen, da bi mogli načrti avstrijske vlade vplivati na ogrske državne pravne razmere. Tembolj sem bil obvezan, ker posamezne avstrijske stranke zastopajo stališče, ki je v nasprotju z integriteto ogrske države in dualističnim ustrojem monarhije. (Poslanec Kalina: Čehi niso nikdar priznali dualizma, ki je bil proti njim nasilno uveden! Zivahni medklici.) Ministerski predsednik izvaja nadalje, da si je stavila vlada dve veliki nalogi. Prva je omogočiti, da vzdržimo v vojni do konca. Druga je, da pripravimo gospodarsko obnovo in nadaljni politični razvoj države. Kar se tiče ustavnega vprašanja, mora vsakdo priznati, da mora vlada v tem oziru biti vestna in previdna. (Zivahni medklici.) Z ozirom na nasprotujoča si mnenja strank ne preostaja ničesar drugega, kakor da ustvarimo pošteno pripravljeno podlago za diskusijo. Pri reformi pa se nam bo brezpogojno držati dveh temeljnih točk. Prvič varovati bomo morali jednoto avstrijske države, in drugič ohraniti obstoječe meje vsake kronovine. Znana so nam stremljenja, ki hočejo spraviti posamezne dele države v rahlejšo zvezo. V kolikor imajo zastopniki tega mnenja resno voljo prispevati k napredku habsburške Avstrije, moramo to prepričanje spoštovati. Programu vlade tako mnenje ne odgovarja. Vlada izhaja s stališča, da bi zrahljanje državnega ustroja

rikalne stranke dr. Šušteršič, deželni glavar kranjski in skozi dolga leta pravi malik klerikalcev, očita javno ljubljanskemu knezoškofu dru. Jegliču, da ga je ta „izdal“, ker ni hotel več po ožindranih njegovih potih hoditi. Dr. Šušteršič torej, ki je šele pred kratkim v Švici zastopal slovenske katoličane, ki je pred par leti na Evharističnem kongresu na Dunaju kakor maziljeni čarodelnik slovensko katoličanstvo zastopal, ta Šušteršič imenuje zdaj torej svojega duhovniškega nadpastirja „izdajalca“. . . Drugi dokaz: Glavni list štajerskih slovenskih klerikalcev, glasilo slovenskega katoliškega duhovnika dra. Korošca, mariborska „Straža“ prinaša v zadnji številki članek „Dr. Stadler iz dal Slovence“. Dr. Stadler je sarajevski nadškof in njemu očita „Straža“, da je Slovence izdal zaradi denarja, zaradi treh milijonov kron. . . Nadškof dr. Stadler, narodni Hrvat, noče od Korošca propagirano „jugoslovansko“ državo in zato ga psujejo nakrat „izdajalca“. . . Kaj bode Jegličev in Stadlerjev kolega knezoškof lavantinski k temu rekel? On se doslej ni izjavil za „jugoslovansko“. Morda pride čas, da bode „Straža“ in njemu očitala izdajstvo. Morda bode pričel kaplan Korošec celo papeža psovati! Ali mariborski knezoškofijski ordinarijat res nima sredstva, da bi take za katoliško cerkev škandalozne izprede preprečil? Ali ne razume nikdo, da se jemlje na ta način ljudstvu vero, zaupanje v katoliško cerkev? Vera z duhovniki gori, vera z duhovniki dolí. . .

Slovenska klerikalna stranka razbita.

Nosila je ime „vseslovenska ljudska stranka“ in nje načelnik je bil svoječasní klerikalni polbog dr. Šušteršič. Mariborski kaplan Korošec, ki ima zdaj vajeta „jugoslovanstva“ v svoji blagoslovljeni roki, pa je izrinil Šušteršiča. Zato je Šušteršič z nekaterimi mu zvestimi možaki razpustil slovensko klerikalno stranko. Obenem je ustanovil neko novo kranjsko „kmetško stranko.“ „Straža“ in „Gospodar“ ga psujeta vsled tega, da je „uskok“, nekateri duhovniki hujskajo proti njemu, kakor da bi bil naprednjak, drugi zopet agitirajo zanj, kakor da bi bil odrešenik. Klerikalne vseslovenske stranke torej ni več! Umrla je na notranji bolezni in „Marijine“ hčerke ter mežnarska društva tavajo okrog kakor razpršena čreda ovc. . . Cela stvar pa ni samo smešna, marveč tudi za zapeljano slovensko ljudstvo nevarna. Pričel se je odločilni boj med Šušteršičem in Korošcem. Ta boj je doslej razbil najmodernejšo slovensko organizacijo — klerikalno stranko. Ta boj se bode pa vodil tudi na gospodarskem polju. Pričeli se bodejo prepirni spori v zadrugetah, društvi, posojilnicah klerikalne slovenske stranke. Taki boji znajo dovesti do mnogo večjega poloma, kakor so ga svoj čas doživeli klerikalni „konzumi.“ In tukaj se neha šala, kajti gre se za ljudski denar. Pri polomu „konzumov“ so si znali politični popi pomagati, njih verne ovčice pa so izgubile denar in bile zaprte. To se ne sme več ponoviti; takega zločina ne sme slovensko duhovništvo več na svojo vest vzeti. . . V ostalem pa mora biti slovensko ljudstvo srečno, da je rešeno „vseslovenske“ klerikalne stranke. Tisti klerikalci, ki so hoteli združenje s Kranjci, Srbi, Hrvati, so se že zdaj sprli. In vsa „jugoslovanska“ upanja so splavala po vodi.

Izpred sodišča.

Mati — zapeljivka k tatvini.

Maribor, 24. novembra. Komaj 12 letni Alojz Berger v Sulzu kradel je živila, ki jih je nosil svoji materi. Ker je ta vedela, da so bila živila ukradena, bila je od okrajne sodnije v Mariboru obsojena. Pozneje se je dognalo, da je deček tudi 300 kron denarja ukradel in svoji materi dal. Berger Antonija je bila zadi tega na dva meseca ječe obsojena.

ne bilo v prid državi in njenim delom. (Živahnih medklici.) Vsekakor je popolnoma nemogoče, da skušamo ta vprašanja rešiti v vojnem času. Ako pa zgoraj označene tendence hočejo izsiliti to, kar bi moglo nastati le od znotraj po volji celotne države, s pomočjo naših sovražnikov potom mirovnih pogojev, potem moramo take namene kar najodločnejše obsoditi in zavreči. (Živahno ploskanje pri Nemcih, ugovori pri Čehih.) Kronovine so historične oblike, preko katerih bi ne mogla biti nobena obligatorična izgradba naših ustavnih uredb. (Živahni medklici pri Čehih in Jugoslovanih.) Madžarska javnost naj bo pomirjena. Avstrijska vlada nima nobenih načrtov, ki bi tangirali integriteto ogrske države ali mogli kršiti z ustavnimi zakoni ugotovljeni dualizem. Avstrijska vlada odklanja vse take aspiracije. To z nova povdarjam in sem mnenja, da bi morala biti ta zadeva že definitivno spravljena z dnevnega reda. (Burni ugovori pri Čehih in Jugoslovanih.)

S tem se je cesarska vlada postavila na edino pravo stališče, da mora Avstro-Ogrska v ustavnem oziru ostati taka, kakoršna je, da morajo biti torej ohranjene kronovine in da se ne sme uresničiti tisto od gotovih hujskačev zaželjeno združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki bi pomnilo le konec skupnosti avstrijske domovine. „Jugoslovanska“ država bi bila začetek razdrobljenja Avstrije in zato je le naravno, ako se cesarska vlada proti tej nakani brani. Ljudstvo tega združenja ne mara. Naši vojaki pa tudi zato niso svoje krvi prelivali, da bi potem Angličji in Italijani, Rusi in Srbi, Francozi in Japonci o naših notranjih zadevah razpravljali, kakor zahtevajo to „jugoslovanski“ hujskači. Sami si bomo uravnali svoj dom, to pa na podlagi nerazrušljivosti Avstrije!

Razno.

Ormoška okolica. Piše se nam: Vsak dan se pišejo po časnikih, najraznovrstnejše novice, pa takih kakršne hočem danes jaz poročati, se ni prinesel noben list. Kakor drugod se tudi na Rušču nahajajo osebe, ki so vse drugo preje, kakor pa človek, oziroma ženska. V polovici meseca, ko dobi podporo vriska in razgraja po gostilnah, in potem ko je kaj okroglega pri kraju, posnema tiste, ki se jim, kar vidijo, prime na prste. To in tudi to še ni zadosti; povrh še pa opravlja druge ljudi dolžeč jih često napak, ki jih največ najde na sebi. Pozivljam, naj omeni vse tiste z imenom, ako jih je kdaj videla, ako pa ne, pa naj molči, kajti drugače bi se ji znalo kaj pripetiti, kar ji ne bi bilo po godu. Popotnik.

Najdeni denar. Piše se nam: „Našel sem denar pri „Elefantu“ v Ptuj. Kdor je denar izgubil, naj se oglasi pri mestni policiji, kamor sem denar oddal. Karl Lesjak, berač.“ — Pač pošteni najditelj; vkljub temu, da je revež in berač, ni prikril najdenega denarja. Vsa čast!

Urad za oblačenje v Ptuj (mestna hiša, III. nadstropje) nam poroča: Občinstvo se opozarja, da je drenaža za dobavne liste (Bezugscheine) za obleko in perilo za sedaj popolnoma brezpametno, ker trgovci itak nimajo nobenega blaga. Občinstvo si dela s tem le pota in troške, kajti za listek za vsaki kos perila se mora plačati 20 vin., za listek za obleko pa celo 50 vin. Opozarja se tudi nato, da nikdo ne dobi takega listka, kdor nima seboj potrdilo občinskega predstojnika, da res v dotični občini stanuje.

Cerkvena tatvina. V frančiškanski cerkvi v Mariboru bil je ukraden jako bogato okinčani bronasti križ s posrebrenim Kristom in napisom.

Darilo. Iz Ormoža se poroča: G. distriktni zdravnik dr. Al. Heiss daroval je ob priliki svojega odlikovanja z vojnim križcem 2. razreda za civilne zasluge za na Ruskem vojnovo-vjete naše vojake 100 kron.

Za splošno zavarovanje živine na Štajerskem. Nemški poslanec v. Pantz se je pri namestniku grofu Claryju pritožil proti temu, da bi se iz t. zv. „živinske kupčije v St. Marxnu“ doseženi, na deželo Štajersko odpadli dobiček od 1.1 milijona kron kot tekoči kapital podružnice Štajerske živinske vnovčevalnice vporabljal. Ta svota naj bi se vporabila za uresničenje splošnega živinskega zavarovanja v štajerski deželi. V ta namen bi se moralo vporabiti tudi iz ogrske razlike cen nabrani temeljni sklad, ki znaša gotovo še nad 300 milijonov kron, v kolikor bi razmeroma odpadel na našo deželo, čeprav vlada doslej o tem še ni ničesar poročala. — To je enkrat pametni predlog! Živinska vnovčevalnica si je menda že dovolj milijonov nakupčila. Zdaj naj bi kmetom enkrat tudi kaj pustila! In živinsko zavarovanje bi bila res prepotrebna stvar. Nemškemu poslancu Pantzu gre za to prizadevanje pač vsa hvala. Naši spodnještajerski poslanci se seveda za take gospodarske zadeve prav malo brigajo; oni se pripravijo raje za „jugoslovansko“ državo, ki ne bo nikoli uresničena.

V Gradcu se je raznim trgovcem s sadjem zaradi navijanja cen in ponarejanja transportnih listov odtegnilo pravico kupčije s sadjem. Tako je prav! Sleparije in odiranja mora biti enkrat konec!

Vjeti tatovi. Infanterista Franc Goldmann in Leopold Hofrichter, ki sta se peljala z nekim transportom v Ljubljano, bila sta od nekega stražnika v Mariboru zasačena, ko sta hotela ravno 50 kil ukradenega sladkorja za 400 kron prodati. Sladkor sta bila na vožnji iz Dunaja iz nekega vagona ukradla.

Iz Drave potegnil je prevoznik Johan Temmerl mrliča iz sv. Roka pri Ptujju pristojnega usnjarskega pomočnika Johana Kores. Nesrečnež je brzokone v pijanosti v Dravo skočil.

Vlom na gori sv. Uršule. Iz Slov. Gradca se nam piše: Gorski potniki na prekrasno goro Sv. Uršule našli so tamošnjo varstveno kočjo planinskega društva „Karawanken“ vlomljeno. Razven zaloge petroleja in sveč za zimske obiskovalce in nekaterih ostankov živil (koča ni z živili obložena!) manjkal je veliki del odej in posteljnega perila. Odeje („kočne“) so sive in je vpisano nanje ime „Alpenvereinsgau Karawanken.“ Kdor bi dognal tata, dobi 100 kron nagrade.

* * *

Darilo. Iz Koroškega se nam poroča: Grof Artur Henckel v. Donnersmarck na gradu Wolfsberg izročil je deželnemu predsedniku zopet 5000 kron za sklad koroških vdov in sirot. Čast mu!

Starka sežgana. Iz Eitwega se poroča: 76 letna vžitkarica Elizabeta Eberhard je kuhala svinjsko krmo. Prišla je s svojo obleko ognju preblizu. Obleka se je vnela in starka je pridobila tako težke poškodbe, da je morala po dvanajdnem, hudemu trpljenju umreti.

Vtonila je hišna posestnica Pavlina Konrad v Weitensfeldu. Bila je jako spretna postrežnica bolnikov. Šla je v Kaindorf k neki bolani posestnici; spotoma padla je pa v Krko in je vtonila.

Samomor starke. 70 letna soproga bivšega mesarja Stossierja v Lerchenfeldu v Celovcu je skočila v vodo in vtonila. Nesrečnica je že enkrat vsled živčne bolezni poskusila samomor. Pred par leti se je tudi njena hčerka ustrelila.

Italijanski vjetnik ustrelen. Iz Celovca se poroča: Neki italijanski vojni vjetnik, ki je bil dodeljen delavskemu oddelku v Maria-Rainu, je pobegnil. Ker se je zasledujočim orožnikom vprl, so ga ti na begu ustrelili.

Tatvina. Iz Beljaka se poroča: Iz železniškega voza ukradli so neznani tatovi sedem kišt marmelade. Dva mlada fantiča, ki sta sumljiva tatvine, so že zasačili. Sumi se pa, da so nadaljne tatvine izvršili ruski vojni vjetniki!

* * *

Bankovci v burji. Antonija Stradi iz Koprja je 14. t. m. prišla v Trst po opravkih. S seboj je imela 550 kron v bankovcih po 10 in 20 K in eden za 50 K. Ta denar je nezavist spravila v nedrije. Medpotoma so ji pa bankovci počasi zlezli pod pasom nizdoli in ko je prišla na trg Ponterosso, so začeli drug za drugim leteti od nje. Za njo je šla neka Roza B., ki je začela bankovce lepo tibo pobirati. Tedaj pa potegnę burja in bankovci sfrče po zraku. Priskočili so postrežljivi ljudje, lovili bankovce in jih izročali Rozi B., ki jih je z veseljem sprejemala. Tedaj se obrne tudi Antonija Stradi, potiplje v nedrije in zastoka; njene bankovce je nosila burja po zraku. Hiti nazaj, išče, pripoveduje. Ljudje so ji pokazali žensko, katera je pobirala leteče bankovce. B. je šla sedaj takoj na policijski urad in izročila 220 K. Vmes pa ni bilo edinega 50 kronskega bankovca, a med radovedneži, ki so sledili obema ženskama, je bil tudi nekdo, ki je bil našel prav ta bankovec in ga izročil B. Seveda se je oglasil in sedaj se je začelo za B. ostro izpraševanje. Kmalu je bila v zadregi in med solzami in prošnjami je izročila še 230 K. Lastnica je torej dobila nazaj 450 K, ostalih 100 je pač odnesla — burja.

Koliko velja za zimo moški? Poznejšim rodovom v običudovanje in sedanjim za spomin naj konstatiramo, koliko stane, ako se hoče moški obleči za zimo in to po srednjih cenah, ki se blišče po izložbah mestnih trgovin. Evo jih: Obleka, to je hlače, suknič in telovnik 300 K, čevlji 85 K, klobuk 20 K, suknja 300 K, spodnje zimske hlače 28 K, trikojopič 28 K, srajca 18 K, ovratnik 2 K, ovratnica 4 K, nogavice 18 K, rokavice 12 K in robec 1 K. **Skupno tedaj 816 K za enkrat obleči in to iz mnogo slabšega blaga, kakor preje!** Povdarjeno pa bodi, da so te cene računjene za nižji stan in se prodaja po takih cenah le „pofel“. Z ženskami je seveda še mnogo slabše. In kaj poročē k temu komisija za presojevanje cen? Nič! Potrdi jih, „ker je vse drago“. Blagor mu, kdor ima družino in letno plačo, ki niti ne dovoljuje, da bi sebe in svoje s celoletnim zaslužkom samo enkrat oblekel! Pa brez ur, verižic in prstanov. In kje je živež? Zares krasi časi, krasne razmere — pa le za producente, tovarnarje in velike trgovce!

Kje je petrolej? To je vprašanje, ki ga stavlja danes vso prebivalstvo po mestih in deželi, vso časopisje in vsa javnost. Zdaj so pričeli zimski časi in ljudstvo potrebuje za razsvetljavo petroleja, ker drugače ne more delati in ne more izvrševati svojih dolžnosti napram domovini. Tudi mi smo zato, da se štedi s petrolejem in vsem drugim za razsvetljavo potrebnim materijalom. Ali vsaj toliko se naj ljudstvu razsvetlilnih sredstev izroči, kolikor se jih za produktivno delo potrebuje. Razkošje, zabave, plesi, igre, to je vse nepotrebno v tako resnih časih. Ali glavna stvar, ki pride domovini v prid, je delo! In za delo se mora preskrbeti potrebne razsvetljave, ker nam zdaj v zimskem času ljubo sonce noče dovolj dolgo svetiti... Kje je torej petrolej? Nekateri mislijo, da ga ima trgovec na razpolago. Mogoče, da znajo posamezni kramarji na sleparski način par steklenic petroleja na stran spraviti, da ga potem natihem zamenjajo s tem ali onim blagom. Ali v splošnem je to nemogoče, ker leži ravno na petroleju najhujša kontrola. Trgovci v splošnem niso krivi, pač pa tisti krogi, ki delajo vsemogoče odredbe, ki pa ne gledajo na velike petrolejske gospode! Milijonarji judovskega plemena in judovskih navad so krivi! Ljudstvo pa, ki hoče za domovino delati, da zamoremo vsi skupaj v tej grozoviti vojni vztrajati, to ljudstvo zaman prosi in zahteva petroleja!

Vsako leto eno kraljestvo. „Daily Mail“ je, govoreč o odpotovanju angleških ministrov in generalov v Italijo, zapisala te-le besede: Nemčija uničuje vsako leto eno kraljestvo. Leta 1914. je uničila Belgijo, leta 1915. Srbijo, leta 1916. Rumunsko in leta 1917. je prišla vrsta na Italijo. Zavezniki pa vsaki-krat obetajo pomoč in vsakokrat jo pošljejo

prepozno. — V teh besedah izražajo naši najhujši sovražniki svojo strupeno jezo nad našimi zmagami. V resnici ne uničujemo mi in naši zavezniki raznih kraljestev, marveč ti se sami uničujejo, kajti mi stojimo vendar v odporni vojni! Mi smo za mir, ali ta mir ne sme biti nikdar napisan na naši koži!

Povišanje vzdrževalnine na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo: Zvišanje vstopodporne pristojbine stopi v veljavo v prvi polovici meseca decembra.

Zmanjšanje dnevne porcije kruha in moke na Dunaju. Z Dunaja poročajo: Zaloge dunajske aprovizacije so se tako zmanjšale, da nameravajo oblasti reducirati dnevno porcijo kruha in moke. Dunaj ima le še moke do konca meseca novembra.

60.000 poštnih zavojev zaplenjenih. Iz Zagreba poročajo, da je tamkajšnja policija na banov ukaz zaplenila vse na pošti oddane zavoje. Število je doseglo do sobote 60.000. Zaplomba se je izvršila radi tega, da se ustavi tihotapstvo iz Zagreba in Hrvatske. Sedaj preiskujejo zaplenjene zavoje.

Novo milijonsko posojilo mesta Prage. Praga najame novo veliko posojilo 60 milijonov kron, ki jih bo porabila za razne investicijske svrhe. Med drugimi za poslopje novega vseučilišča 2 milijona, za stavbo mestnega osrednjega skladišča 2 milijona, za podporo stanovnijske akcije uradnikov, delavcev in obrtnikov 1½ milijona, za nove ulice 2 milijona, za mostove in nabrežja približno 7 milijonov, za kanalizacijo 4 milijone, za električno cestno železnico, nove vozove in razširjenje omrežja približno 31 milijonov, za stavbo nove plinarne 4½ milijona, za eventualni deficit, ki bi nastal v občinskih dohodkih vsled vojnih posojil 5 milijonov. — Po našem mnenju bi bilo prav dobro, ko bi slavnoznano mesto Praga pričelo misliti bolj pridno tudi na razne druge stvari, tako n. pr. na vojna posojila, na podporo v tej grozoviti vojni zaostalih vdov in sirot, torej na stvari, ki se tičejo domovine same. Seveda, gotove češke in druge stranke stoje na stališču, da Avstrija sploh ni njih domovina; kajti njih strmelnje velja posameznim idejam ljudi, ki niso nikdar v srcu imel, zmisel za avstrijsko državo. Pa tudi strmelnjaka teh ljudi bodo minula, kajti — avstrijska misel zmaguje!

Izvoz blaga iz Avstrije. Trgovci se opozarjajo, da je v zmislu ministrske naredbe z dne 21. septembra 1917, št. 383, drž. zak. (§ 10) v § 1. označeno blago dovoljeno izvažati le z dovoljenjem c. kr. dež. vlade. Kdor bi hotel tedaj odposlati v § 1. navedene naredbe omenjeno blago, mora, kadar prosi za transportno dovoljenje, navesti katero in koliko blaga, kakor tudi kam namerava to odposlati. Za dovoljenje izvoza je vložiti prošnjo pismeno. Prestopki bi se najstrožje kaznovali.

Razvitek in organizacija trgovine v Črnigori pod avstrijskim gospodstvom. Ko je kupovala ces. kr. vojna uprava najvažnejše produkte zemlje, kakor volno, kože, strojila (tanin) in oljčno olje, so zamogli prodati črnogorski trgovci svoja precej založena skladišča precej drago ter so prišli tako do potrebnega kapitala za nadaljno trgovanje. Da se ljudstvo preskrbi z hajvažnejšimi živlenskimi potrebščinami, osnovan je za celo zemljo pri vojnem generalnem guvernerstvu oddelek za aprovizacijo — sedaj oddelek za blagovni promet, pa za izravni promet z ljudstvom in trgovci okrožna skladišča v Cetinju, Podgorici, Kolašinu, Baru, Nikšiču, Plevlju in Peji, koji zopet imajo mnogo podružnic v svojem okraju. Iz teh skladišč se preskrbujejo najprvo občine s krušnimi izdelki, z moko in soljo za ljudstvo. Ker so cene na drobno za ta skladišča v celi deželi enake, je to uspešno sredstvo proti pretiravanjem cen. Preskrbo trgovcev z blagom iz aprovizacije in monopolskimi izdelki opravljajo isto tako ta skladišča, ki edina prožijo trgovcu možnost, da se založi z živlenskimi potrebščinami. V koliko dovoljuje otežočena dobava živlenskih potrebščin iz monarhije, se uvažna razmerno velika količina blaga, ki služi aprovizaciji. Prošnje za dovoljenje izvoza blaga iz monarhije v Črnogoro, katere doha-

jajo vedno pogosteje od trgovcev, pošilja aprovizacijski oddelek kompetentnim avstrijskim in ogrskim oblastem. V monarhiji so postavljeni organi, ki imajo služiti kakor posredovalci med trgovskim svetom in prometnimi centralami odnosno trgovci v Črnigori. Tako so osnovane na Dunaju in v Budimpešti ekspoziture blagovnih prometnih central, a njihovo delo obstoji pred vsem v tem, da vplivajo pri centralnih oblasteh, ko rešujejo izvozna, uvozna in prevozna dovoljenja, da dajejo navodila in pojasnila interesentom itd. Pri ekspozituri na Dunaju je postavljen tudi en zastopnik blagovno-prometnega oddelka pri vojnem generalnem guvernerstvu v Črnigori. Vsled tega moremo z zadovoljstvom konstatirati, da je uspelo oživljenje trgovskega prometa, kolikor je v danih razmerah sploh mogoče in da se promet vedno bolj razvija.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 28. novembra. Nikjer posebnih dogodkov. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 28. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: **Zapadno bojišče.** Na bojišču od Cambraia uvedel je močni ognjeni boj napade, ki jih je obrnil Anglež s svežimi divizijami proti Bourlonu, Fontaine in sosednim našim postojankam. Zapadno od Bourlona razbili so se njegovi napadalni valovi in pred njimi vozeči pancerski avtomobili v našem ognju. Med Bourlonom in Fontainom vdril je sovražnik po večkratnemu brezuspešnemu navalu v našo odprano cono; Bourlon in Fontaine smo mimogredoč izgubili. Vsled ljutega hišnega boja redke angleške zveze razbil je protisunek naše infanterije. Ta je vzela vasi v krasnem naskoku nazaj in vrgla sovražnika zopet v gozd od Bourlona. Več kot 300 vjetih in veliko število strojnih pušk ostalo je v naši roki. Močni ogenj je opešal pri nastopu teme. Krajevni infanterijski boji trajali so do noči.

12.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 28. novembra. V angleškem Kanalu je en nemški podmorski čoln zopet 12.500 brutto-register-ton potopil.

Delno razoroženje na Ruskem?

K.-B. Stockholm, 27. novembra. Glasom poročil iz Haparande je odredil Lenin delno razoroženje. Letnik 1899 se takoj domu pošlje, v kratkem pa mu bodoje sledili drugi letniki. Domu vrnivši se vojaki morajo svoje orožje odboru regimenta izročiti.

Prebivalstvu Štajerske!

V trenutku zgodovinskega pomena je namenila Avstrija razpisati 7. vojno posojilo. Pošteno mirovno voljo, katero je naš cesar že ob nastopu vlade svečano izjavil in katero so v svečani obliki tudi naši zvesti zavezniki ponovno razodeli, so naši sovražniki dosedaj prav mrzlo zavrnili. Pod geslom vničiti militarizem in osvoboditi, tlačene narode, hočejo nadaljevati vojko do urednitve svojih pravih na povečanje moči in zavojevanja merečih načrtov in stremijo slej ko prej za razkosanje naše domovine. Zapoved samoohrane nas sili, da dosedaj z božjo pomočjo zmagovito prestalo vojsko z vso močjo in vztrajnostjo nadaljujemo dotlej, da dosežemo častni mir, ki nam zajamči obstoj in prosti razvoj naše države. S tem visokim ciljem pred očmi se je začel pred nekaj dnevi naš mogočen napad proti italijanski fronti ob Soči. Za Italijo, nezvesto zaveznicu, ki nas je zahrbtno napadla, je prišla sedaj ura povračila. Že so iztrgali naši junaki v neodoljivem navalu sovražniku z neizrečenim trudom v 11 soških bitkah zavojevano domačo zemljo. Gorica, ki smo jo pred enim letom s krvavečim srcem morali prepustiti sovražni premoči, je zopet naša. Trst je zopet oproščen sovražnega ogroženja, in združeni z našimi zvestimi zavezniki udarjamo, že na laških tleh stoječi, proti italijanski glavni moči. Naš ljubljeni cesar sam stoji v tem odločilnem boju na čelu zaveznikiših armad.

Vsiljeno nam nadaljevanje vojske zahteva najete 7. vojne posojila, katero razpisuje vlada z dovoljenjem državnega zbora.

Podpisati je mogoče, kakor se voli:
1. 40letno. davka prosto 5½%no amortizacično državno posojilo v kosih po 50, 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 kron. Obresti se bodoje izplačevale v polletnih obrokih za nazaj dne 1. februarja in 1. avgusta vsakega leta. Posojilo se bo vračevalo v letih 1923 do 1957 na temelju izžrebanj. Vračevalo se bo po popolni imenski vrednosti, med tem ko znaša podpisovalna cena le 9250 od stio.

2. Davka proste ravnotako 5½%ne državne zakladnice v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 kron, ki se jih bo vrnilo dne 1. avgusta 1926 po polni imenski vrednosti. Podpisovalna cena je določena z 9450 od sto, obresti se bo naknadno izplačevalo v polletnih obrokih dne 1. februarja in 1. avgusta vsakega leta.

Ker so se poslovalnice za podpisane odrekle 1½% ni proviziji, znaša cena sedmega vojnega posojila celo le 92 kron oziroma 94 kron za 100 kron imenske vrednosti.

Če se vpošteva, da se bo vojno posojilo svoječasno vračevalo po polni imenski vrednosti, se poda za vplačano glavnico sledeče obrestovanje:

a) pri 40letnem državnem posojilu v slučaju izžrebanja

leta 1923	750%
„ 1932	642%
„ 1942	618%
„ 1952	610%
„ 1957	907%

b) pri državnih zakladnicah 641%.

Podpisovalni rok se prične v ponedeljek, dne 5. novembra 1917 in se neha v ponedeljek dne 3. decembra 1917, ob 12. uri dopoldne.

Priglasiti se more pri vseh poštinih uradih, davkarjih, bankah, hranilnicah, zadržnih kreditnih zavodih in šolskih nabiralščih, kjer je dobiti tudi vsa natančnejša pojasnila.

Vojnospojilne papirje je mogoče kot take vprobrljati za plačevanje davka od vojnih dobičkov. Prodaja vojnega posojila je tudi med dobo njegovega obteka vsakomur mogoča pri vseh poštinih uradic potom poštne hranilnice.

Kakor pri prejšnjih posojilih, dovoljujejo avstro-ogrška banka in vojnospojilna blagajna v svrhu nabave vojnega posojila pod jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostnice, slednja blagajna tudi na hipotekarne terjatve.

Vloge pri vseh kreditnih zavodih postajajo vsled velikih dohodkov mnogih vlagateljev iz vojnih dobav ter iz nepričakovano dobro vspele letine vedno večje. Predpogoji za sijajen uspeh 7. vojnega posojila so torej dani, če le doma svojo dolžnost napram državi vnotako popolno in docela izpolnilno, ko naši hrabi vojaki na fronti.

Krasen vzgled nam je dala Nemška država, 12½ milijarde mark je podalo podpisane 7. nemškega vojnega posojila. Tudi mi hočemo zastaviti vse sile, da dosežemo pri 7. vojnem posojilu uspeh, ki se ga more vredno pridruževati neprimernim dejanjem naših slavnih armad.

Kjer je treba blago in kri zastaviti za cesarja in državo, tam niso Štajerci nikdar zostali.

Vsak, ki po svojih močeh podpiše vojno posojilo, pomore izvojevati časten mir in nadalje, ker zmanjša podpisovanje vojnega posojila obtek bankovcev, tudi odstraniti enega izmed najbistvenejših vzrokov vladajoče druginje.

Zato podpišite 7. vojno posojilo!

Gradec, dne 1. novembra 1917.

C. kr. namestnik: CLARY.

Gospodarske.

Napenjanje goveje živine.

Jesen, ko se prične paša in krmljenje s svežo mlado travo, se množe slučajji napenjanja pri govedih. Radi današnje visoke vrednosti živine se mora preprečiti vsaka izguba iste, vsled česar je gotovo na mestu, da opomnimo na ravnanje pri naphovanju živine.

Pri lahkem napenjanju se uporabljajo najprej vnanja sredstva. Dobro je postaviti žival s sprednjimi nogami na višje mesto, da trebuh nazaj tišči in oslabi pritisk prečne mreine in dihalnih organov. Nato naj se skuša odvajati nabrane pline s pritiskom na lev teščaj, kar bode provzročalo živali kolcanje. Okoli gobca naj se ji natakne ovov s slame.

Mnogokrat pa je to ravnanje nezadostno in se nabirajo plini v trebuhu dalje. V takih slučajjih je treba na pline uplivaajočih sredstev; prav dober je močno razredčeni salmijak (dve kavini žlici na ½ do 1 l mlačne vode). V seljic ali manjšim uspehom se uporabljata tudi milnica, mesna juha, apnena voda i. t. d. Ako pa je treba žival doklati, naj se ne uporablja tvarin, katere bi dale mesu slab okus, kakor petrol, terpenin i. t. d. Kadar se dajejo živini kaka zdravila, naj se pazi, da se z istimi ne zanese drugih škodljivih tvarin.

Ako pa notranja sredstva tudi ne pomagajo, potem vzemi cev za čiščenje želodca. V ta namen drži glavo živali stegnjeno, potegni njen jezik iz gobca na stran in vpljži z oljem namazano cev počasi in previdno v želodec. Pri tem naj se postavi žival s sprednjimi nogami na višje mesto, da se množina hrane pomakne nazaj, ker se pogostokrat glava cevi zapiči v hrano in potem izostane uspeh.

V slučaju brezuspešnosti gornjih sredstev in nevarnosti, da se žival zaduši, je treba odstraniti nabrane pline operativnim potom. V ta namen služi trokar, neko v odprto cev vtaknjeno bodalce. To operacijo bi moral izvesti sicer živinozdravnik; vendar pa mnogokrat radi nujnosti ni mogoče čakati na pomoč kakega veččaka. Pri puščanju plinov postopaj sledeče: Stopi na levo stran živali, postavi bodalce na sredino teščila v enaki oddalji med bedernico in povprečno četrte vrtavke ledovja (četrtga zgiba hrbtenice) ter zbodi krepko v trebuh v smeri desnega prednjega kolena. Pazi pa, da ne vbodeš previsoko, ker bi se lahko poškodovale ledvice. Ako je bila operacija dobro izvedena, bodo plini piskaje izšli. Ker nastajajo plini mnogokrat še po operaciji, pusti cev nekoliko časa v odprtini. Ako ni trokara pri rokah in preti nevarnosti, se je poslužiti navadnega žepnega noža, kateri napravi seveda večjo rano. Napihnjeni živali naj se da začetakoma le lahko prebavna krmila: priporočati je tudi želodec okrepčujoča sredstva, kot komilčni in kimmelnov čaj.

L. Bl. i. Sbg.

Loterijske številke.

Gradec, 21. novembra 1917: 32, 33, 46, 84, 53.
Trst, 29. novembra 1917: 72, 36, 23, 24, 71.

Električna luč brez baterije! Znaná eksportna firma Maks Böhmel, Dunaj IV., Margaretstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremeniti vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 30.—, Katalog proti v pošiljanju K 1'50.

Vina od 310 do 400 kron za 100 litrov, ter izabela, jabolčni mošt in sadni jesih kupuje 582 J. Kravagna, Ptuj.

Inzerati v „Štajercu“

Najboljši uspeh Najzanimajše cene!

Imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

- v Ptuj pri upravi lista;
- v Celju pri gosp. Fritz Rasch;
- v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajercu“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Učenca za mehaniko sprejme Valerian Spruschina, mehanik, Ptuj, Florianigasse 6. 585

Ni gotovega plavega druka! 583

Ker mi prihaja vedno mnogo vprašanj zaradi gotovega plavega druka, naznanjam še enkrat, da gotovega plavega druka pri meni ni za dobiti in da le proti plačilu plavi druk sprejemam.

Fabrika plavega druka J. Pint ritsch, Velikovec (Völkermarkt), Koroško.

Razširjajte „ŠTAJERCA“

ki je edini slovensko-pisani strogo avstrijski list!

Posiljajte „Štajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine. Zahtevajte „Štajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah. Povejte prijateljem in znancem, da je hujskarija proti „Štajercu“ laž!

Vsi na delo za naš list!

Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo stožni!

Delujmo za „Štajerca“!

Nakupovalnica žide HENKEL, Dunaj, 9., Alserstrasse 46
vhod Hebragasse 1. Telefon št. 23442.
Židane ostanke, stare in nove do 40 K. »Cuplana« žida, židane niti, židane štrene po vrsti in kakovosti eno kilo do 100 K. Plačam najvišje cene za raztrgane židane bluze, židana krila, židano perilo ter raztrgane obleke, odpadke blaga in pavole, juta-vreče, platno, stare mehke klobuke. — Povrneni stroške za cestno železnico. — Provinčne pošiljkatve se reelno in takoj izvršujejo. 578

A I 292/17. 11 579

EDIKT

za vpoklic neznanih dedičev ter dedičev, katerih bivališče je neznano.

Martin Šoštarich, posestnik, Vodole, št. 67, je dne 2. junija 1917 umrl, brez da bi zapustil oporoke.

Kot njegovi postavni dediči pridejo m. dr. v vpoštev njegovi bratje Peter Šoštarich, ključar, Johan Šoštarich, orožnik, Jožef Šoštarich, železniški uslužbenec, Alojz Šoštarich, delavec, vsi neznanega bivališča, in ako je eden od teh že umrl, njegovi otroci, ki so sodnji neznan.

Zgoraj omenjeni bratje pokojnika ali kdor drugi ima pravico do zapuščine, se opozarjajo, da naj se tekom enega leta od danes naprej pri tej sodnji oglašijo.

Po poteku te dobe se bode glede zapuščine odločilo z ostalimi dediči ter z za odsotne določenim kuratorjem g. Antonom Pečko, posestnikom v Jursincih.

Ces. kr. okrajna sodnija, Ptuj, odd. I., dne 10. novembra 1917.

(Pečat.) (Podpis.)

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje podaljšati, boleznimi preprečiti, bolnike ozdraviti, slabotne okrepčati, tavajoče trdne in nesrečneže vesele napraviti!

Kaj stoji za vsako boleznijo?

Slabost živčne sile, žalost izguba ljubih prijateljev ali svojcev, razočaranja, strah pred boleznijo, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti pomaga do veselja, tvoj čut oživlja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobi vsakdo, kdor po njega piše, takoj in

popolnoma zastoj!

V tej mali ročni knjižici se raztolmači, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenja poklica moč živcev in mišic, kako se zamore odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, nevoljo za delo in nesheto drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte ta spis, prinesel vam bode nadejalne ure.

Naslov: Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstrasse 63, Abt. 473. 580

Jaboljka (mašanckere) I. kakovosti kupuje 581 W. Blanke, Ptuj.

Die ehemalige
Ružička-Säge
in Markldorf

ist samt Wohn- und Nebengebäuden und dem dazugehörigen Grund zu verpachten. Schriftliche Angebote an die Stadtverwaltung Pettau

Bivša
Ružička-žaga
v Markldorfu

se skupno s stanovalnimi in postranskimi poslopji ter k žagi spadajočim zemljiščem odda v najem.

Pismene ponudbe na mestno upravo v Ptuj.

Kupujem:

bučelni vosek, pristni in čisti, mecesnov terpentin (meceznova smola), čiščena, olje iz brinjevih jagod, najčistejše, orehe, v vsaki večji množini. Ponudbe z navedbo cene na A. BECHER, Gradec, Kreisbachgasse 10/I. 575

V fabriki kemičnih produktov v Hrastniku odda se s 1. januarjem 1918

fabrično kantino z mesarijo

Interesenti naj predložijo svoje ponudbe pismeno ali ustmeno. 570

Za kosmato blago in divjačno

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, sme, gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam najvišjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se prosi na Maks Stössl, trgovina z usnjem in kožuhastim blagom, Celovec. 567

500 kron

Vam plačam, ako moj iz trebnik korenin Rii-bal-sam Vaša kurja ovesa, bradavice in t da kežo ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posodice z garanci skim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pisem. Kemény, Kaschau (Kassa) I. poštini predal 12/614 (Ogrsko).

Trgovinsko pohištvu, kompletno, za večjo trgovino z mešanim blagom, se želi takoj kupiti. Ponudbe na upravo „Štajerca“. 574

Kmetijstvo v okolici Ptuj na se želi kupiti. — Naslov pove uprava „Štajerca“. 572

„Asanol“ ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. varovan) ščurkov, mравelj itd. I zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“ je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. I zavojček stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zelnjarska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

Močna deklina iz dežele želi skupno s svojim otrokom službo: ako ne z otrokom, prosi za otroka dobri pastor za prehrano na deželi. Ponudbe pod „Fleisig“ na upravo tega lista. 547

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejno gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec, skazili se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 12— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zdrav spadajočim milom vse solnične pege, maroge, solnične opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mladostno svežo in nežno. Cena K 5-75 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 16—, 6 porcij K 30-70. Vse orez kakih nadaljnjih stroškov Naslov za naročila: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Diamanti za rezanje stekla

Od steklarskih diamantov zamorem sedaj le
Štev. 4 po K 11-70 in
Štev. 5 1/2 po K 16—

pošiljati, ker je dovoz diamantov podvezan in dobava surovega blaga jako težka ter le po visokih cenah mogoča. Troški za povzetje stanejo 55 vin.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svele in sive las in brade za trajno temno pobarva. I steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit. — I steklenica s poštnino vred . . . K 2-45.

Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Žepna ura

jeklo ali zaniklana

I. vrsta . . . . . K 14
II. vrsta . . . . . K 20
Srebro limit. . . . . K 30
Z dvojnimi manteljem . . . K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijske ure
K 50—, 60— in 80—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo
Veliki format . . . . . K 20
II. vrsta . . . . . K 24
Mali format . . . . . K 30
II. vrsta . . . . . K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijska ura na napestnik
K 50—, 60— in 80—.

Razpošiljatev od Dunaja po pošiljati svote z K 1-50 za poštnino tudi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljati K 1—.
Dynamo žepna svetilka K 24— in K 30—.

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletne šila pri naprej-plačilu K 4-50 in pri povzetju K 4-80. Na bojišče le pri naprej-plačilu. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113.

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, gobdenem blagu. Violine po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dvevrstne harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši Hans Konrad, c in kr. dvorni literant Brnx št. 1740 (Češko). 52

PRODAM

svoje

vinogradniško posestvo

v Willkomberg (Gradišče) pri Sv. Marjeti ob Pesnici, s travnikom, 4 orali nasajenega vinograda, sadonosnik — v Samaraku

posestev

s 6 orali travnika, 4 orala gozda za podirati, ležeče ob okrajni cesti — v Radahu moj travnik

v izmeri 3 oralov. Pismene pnnudbe je vpisati na J. Orngv v Ptuj. 549

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-50, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke »Rapid«, ti-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5-70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P. 38

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitke kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šofe za šofere, ilic, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4—, 2 kosa K 7-50, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—. Se razpošilja poštnino prosto, ako se denar napret pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po Josef Pelz, Troppau 122, Olnützerstrasse 10. Išč se naprej-prodajalce. 376

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom

HYPERIN

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opetovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 8-90. Po pošti za 90 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po higij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Sprejme se od Tonwerk Pragerhof več mož, žensk in šoli odrastlih mladih ljudi

Dnevna plača za moške 10 K, za ženske 6 K, za otroke 4—5 K. 561

1 liter pristne, najfinejše slivovke

darujem vsaki mesec tistemu, ki mi vsak dan 3 litre dobrega svežega

mleka

prinese. Tudi za druga živila izmenjam slivovko. Jos. Kravagna, Ptuj. 560

Armadne ure na napestnik.

(Češko). Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Kraste

lišaj, srbenje in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3-50, velika posoda K 6—, — Nadalje praešek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: Apotheke M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VI—20., Rózsa utca 21. 472